

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Föredraganden
 Annelie Gustafson

DOM
 2018-09-04
 Meddelad i Falun

Mål nr
 2928-18

SÖKANDE

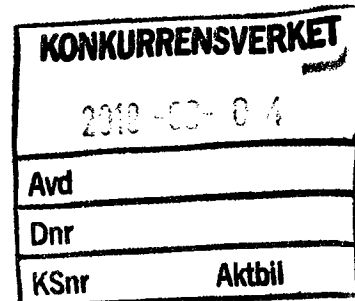
BS Entreprenad AB, 556615-4901
 Bruksvägen 3
 813 35 Hofors

MOTPART

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg, 222000-2311
 826 80 Söderhamn

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår BS Entreprenad AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 229713

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag–fredag
 08:00–12:00
 13:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg (Inköp Gävleborg) genomför enligt lagen om (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) upphandlingen ”Ramavtal – Byggarbeten – Gävle, Ockelbo, Hofors, Älvkarleby och Östhammar” (ärendenr 7069). Tilldelningsbeslut fattades den 27 juni 2018. Av utvärderingsprotokollet framgår att elva anbud har antagits i upphandlingen, däribland BS Entreprenad AB (BS Entreprenad).

BS Entreprenad ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om. BS Entreprenad anför i huvudsak följande. Vid en upphandling har upphandlande myndighet en skyldighet att ifrågasätta misstänkt låga anbud. Då det inte finns någon definition av begreppet ”onormalt lågt anbud” i LOU ska omständigheterna i det enskilda fallet vara avgörande av vad som förefaller vara onormalt lågt. Ett antal av anbuden i denna upphandling är för en fackman uppenbart onormalt låga och förefaller även för en lekman vara onormalt låga med kännedom om i upphandlingsdokumentens angivna ingående hjälpmedel och andra ej debiterbara kringkostnader vilka kraftigt överstiger de vanligtvis för branschen vedertagna. Någon bedömning i enlighet med upphandlingsdokumentet och gällande lagstiftning eller begäran om förklaring av anbud har inte utförts av upphandlande myndighet då de inte har tagit hänsyn till omständigheter i det enskilda fallet. Upphandlande myndighet har därför brutit mot lagen vid utvärdering av anbuden då man uppenbarligen valt att inte utföra den kontroll som lagen anger. Avrop av de arbeten upphandlingen gäller kommer under avtalsperioden att ske enligt rangordning. En felaktig rangordning kommer således att medföra allvarliga ekonomiska konsekvenser för bolaget som har rangordnas som nummer tre.

Inköp Gävleborg anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför i huvudsak följande. Det motsätts att någon bedömning av inlämnade anbud

inte har gjorts. En bedömning i samråd med beställare i referensgruppsarbetet av inkomna anbud görs alltid. Däremot har det inte identifierats några onormalt låga anbud i denna upphandling och därför har inte heller några förklaringar begärts in. Inköp Gävleborg delar sökandes uppfattning om att vissa timpriser i upphandlingen är låga med tanke på upphandlingens omfattning och att kringkostnader som normalt debiteras separat ingår i timpriset. Däremot mot bakgrund av tidigare upphandlingar där förvaltningsrätt och kammarrätt bedömt att Inköp Gävleborg inte ens haft fog att begära in en förklaring för onormalt lågt anbud enligt lagens mening så anses att priserna i denna upphandling inte är att betrakta som onormalt lågt anbud enligt 16 kap. 7 § LOU.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för rättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad BS Entreprenad anfört är visat att Inköp Gävleborg brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har medfört att BS Entreprenad lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Upphandlande myndighet är skyldig att begära in en förklaring från den leverantör som lämnat ett anbud som förefalla vara onormalt lågt. Myndigheten ska förkasta anbudet om leverantören inte på ett tillfredsställande sätt har förklarat det låga priset eller kostnaden (16 kap. 7 § LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Vad först avser frågan om en anbudsgivare har möjlighet att begära överprövning på den grunden att upphandlande myndighet inte begärt förklaring

eller förkastat ett visst anbud på grund av dess påstått onormalt låga pris har det i rättspraxis klargjorts att en sådan brist bör kunna ligga till grund för ett ingripande enligt LOU (se Kammarrätten i Jönköpings mål nr 2895–2896-17). Kammarrätten i Jönköping har vidare uttalat att det ankommer på den upphandlande myndigheten att identifiera anbud som ur pris- eller kostnadshänseende är misstänkt låga men att myndigheten har en relativt stor frihet att utifrån omständigheterna i det enskilda fallet avgöra vad som ska anses vara ett onormalt lågt anbud. Vad sedan gäller frågan om bevisbördans placering i ett sådant fall där en konkurrerande leverantör gör gällande att vinnande anbudsgivares anbud inte borde ha antagits utan att upphandlande myndighet först begärt en förklaring, har kammarrätten klargjort att det är sökande som har bevisbördan för att anbudet förfaller vara onormalt lågt samt att sökande måste förebringa en förhållandevis stark bevisning till stöd för att anbudet är att betrakta som onormalt lågt.

Förvaltningsrätten konstaterar att parterna i målet har olika uppfattningar i fråga om vissa anbud i upphandlingen förefaller vara så låga att det enligt 16 kap. 7 LOU förpliktar Inköp Gävleborg att begära en förklaring av anbudsgivarna avseende det. Enligt förvaltningsrättens mening har BS Entreprenad inte förmått visa att det är fråga om ett onormalt lågt pris som utlöser skyldigheten att begära förklaring enligt ovan nämnd lagbestämmelse. Detta då BS Entreprenad inte närmare har förebringat någon bevisning till stöd för att dessa anbud är att betrakta som onormalt låga utan endast hänvisat till att anbuden för en fackman framstår som uppenbart onormalt låga. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

Hur man överklagar, se bilaga (Dv3109/1c LOU).

Eva Karlsson Helghe
rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.